

پیوست ۱:

سال شمار زندگانی شهید سید حسن مدرس *

حدود ۱۲۸۷ ق	ولادت در روستای سرابه کچو، از توابع اردستان.
۱۲۹۳ ق	مهاجرت به همراه پدر از سرابه به قمشه (شهرضا).
۱۲۹۸ ق	وفات میر عبدالباقی، جدّ مدرس.
۱۲۹۸ ق	ورود به اصفهان برای تحصیل.
۱۳۰۳ ق	پایان تحصیل علوم مقدماتی رایج در حوزه‌ها.
۱۳۰۴ ق	ازدواج او با دختر اسدالله یکی از ساکنان روستای اشفه.
۱۳۰۶ ق	وفات پدر.
۱۳۰۷ ق	پایان تحصیل دروس سطح فقه و اصول.
۱۳۱۱ ق	پایان دوره چهارساله استفاده از دروس خارج فقه و اصول.

* درباره زندگانی شهید مدرس سال شمارهای فراوانی نوشته شده است. ما ضمن بهره‌گیری از همه آنها به ویژه از سال شمار گلبن و ترکمان، این سال شمار را بر اساس آنچه در متن کتاب آمده است، بویژه زندگی‌نامه خودنوشت عربی مدرّس، تنظیم کرده‌ایم؛ چرا که بر اساس پژوهشهایی که انجام شد، برخی از تاریخهایی که برای فعالیت‌های شهید مدرس در سال شمارهای یادشده آمده، درست نیست. علاوه بر دو منبع مذکور از کتاب روز شمار تاریخ معاصر ایران (پنج جلد تاکنون) نیز فراوان استفاده کرده‌ایم.

- ۱۳۱۱ق واگذاری سرپرستی دوفرنزند خود، خدیجه بیگم وسید اسماعیل، به ملاحیدرعلی، شوهر خواهرش.
- ۱۳۱۱ق هجرت به نجف برای زیارت وادامه تحصیل درحدود ۲۴ سالگی.
- ۱۳۱۱ق تشرف به خدمت آية الله میرزای شیرازی درسامرا.
- ۱۳۱۱ق ۱۴روزمانده به ماه حمل ورود به نجف واقامت در مدرسه صدر برای ادامه تحصیل.
- ۱۳۱۸ق پیشنهاد پیشوایی شیعیان هند به ایشان وردّ آن از سوی مدرّس.
- ۱۳۱۸ق پایان دوره هفت ساله تحصیل در نجف و تصمیم به بازگشت به ایران.
- ۱۳۱۸ق بازگشت به اصفهان واشتغال به تدریس فقه واصول در مدرسه « جدّه کوچک و بزرگ » در حدود ۳۱ سالگی.
- ۱۳۲۲ق ولادت سید عبدالباقی در ششم ذی قعده.
- ۱۳۲۴ق شرکت در فعالیتهای مشروطه خواهی در اصفهان به همراه حاج آقا نورالله.
- ۱۳۲۴ق ششم ذیقعه، تشکیل اولین جلسه انجمن ملی اصفهان با حضور علما وظل السلطان در عمارت چهل ستون وسخنرانی مدرّس که پایه های حکومت ظل السلطان را به لرزه درآورد.
- ۱۳۲۵ق ۲۱ محرم، شورش در اصفهان با عنوان درخواست عزل ظل السلطان.
- ۱۳۲۵ق اول صفر، خبربرکناری ظل السلطان از حکومت اصفهان وجایگزینی حسینقلی خان نظام السلطنه به این سمت.
- ۱۳۲۵ق ۳ صفر، دعوت مدرّس به تلگراف خانه توسط ادیب التجار وکیل اصفهان در مجلس و مکالمه سه ساعته آن دو و تأکید بر خروج متحصنین از کنسولگری انگلیس وبازگشایی مغازه ها.
- ۱۳۲۵ق ۴ صفر، گزارش شب گذشته مدرّس به حاج آقا نورالله ومأموریت مدرّس از سوی ایشان برای رفتن به کنسولگری و ابلاغ پیام ادیب التجار.
- ۱۳۲۵ق ۷ رجب، مدرّس عریضه اهالی قمشه را به انجمن ملی اصفهان ارائه داد.

- ۱۳۲۵ق ۲۱ رجب، سخنان مدرس در انجمن ملی اصفهان درباره نبود امنیت در شهر.
- ۱۳۲۵ق ۲۶ شعبان، سخنان مدرس در انجمن ملی اصفهان درباره هرج و مرج و نبود امنیت در شهر و پیشنهاد استعفای نیرالدوله.
- ۱۳۲۵ق ۱۸ ماه رمضان، به عنوان وکیل طلاب گفت: یک روز جهت انتظام داخلی انجمن مشخص شود.
- ۱۳۲۵ق ۲۵ ماه رمضان، اظهارات مدرس در انجمن ملی اصفهان درباره معنای مشروطه، وظیفه نمایندگان، اعتراض به دخالت افراد غیر مسؤول در کارها و نبود امنیت در شهر.
- ۱۳۲۵ق ۲۸ ماه رمضان، درخواست مدرس برای پایان دادن به دخالت‌های افراد غیر مسؤول در برخورد با یهودیها و به نمایندگی از سوی انجمن اعلان کرد که یهودیها در پناه اسلام اند.
- ۱۳۲۵ق اوایل شوال، سخنان مدرس در انجمن ملی اصفهان راجع به پیشنهاد‌های ارائه شده درباره شیوه مبارزه با قرارداد ۲۱ اوت ۱۹۰۷.
- ۱۳۲۵ق ۱۱ ذیقعد اظهارات مدرس در انجمن ملی راجع به نبود امنیت در قمشه.
- ۱۳۲۵ق ۱۵ ذیقعد، تلگراف مدرس و چهارده نفر از علمای اصفهان به بوشهر مبنی بر اعلام اینکه مخالفت با مجلس شورای ملی به مثابه محاربه با امام زمان علیه السلام است.
- ۱۳۲۵ق ۱۶ و ۲۰ ذیقعد، بیانات مدرس در انجمن ملی اصفهان و ارائه تظلم نامه اهالی قمشه به انجمن و پاسخ انجمن به عریضه فوق.
- ۱۳۲۶ق ۵ محرم، مأموریت دادن انجمن ملی اصفهان به مدرس برای رفتن به انجمن بلدیة و استفسار از وضع نظم شهر و مراجعت نامبرده و گزارش اعضای انجمن بلدیة به انجمن ملی.
- ۱۳۲۶ق ۲۶ محرم، سخنان مدرس در انجمن ملی.
- ۱۳۲۶ق ۴ صفر، پناه بردن برخی از سربازان فوج چهار محال بختیاری به کنسولگری و درخواست برکناری آنها از وزیر جنگ.

- ۱۵ و ۸ صفر، دو خطابه از مدرّس در انجمن ملی از جمله سخنان او درباره تحمیلاتی که از بابت صاحب ملک شدن آقایان و شاهزادگان بر فقرا وارد می شود. ۱۳۲۶ق
- ربیع الاول، ایراد چند سخنرانی در انجمن ملی در موضوعات گوناگون. ۱۳۲۶ق
- ۲۳ ربیع الآخر اظهارات مدرّس راجع به مسائل مالیاتی و گزارش دیدارش با رعایای «رنان» به انجمن ملی. ۱۳۲۶ق
- ۲۶ ربیع الآخر تبدیل اسم انجمن ملی اصفهان به «انجمن ولایتی». ۱۳۲۶ق
- اول جمادی الاولی، سخنان مدرّس در انجمن ولایتی. ۱۳۲۶ق
- ۹ جمادی الاولی، پس از آنکه خبر رسید پسر رحیم خان تبریز را تهدید کرده و اقبال السلطنه ماکویی اطراف قلعه ماکورا به محاصره خود درآورده، با حضور جمعی از علمای اصفهان از جمله مدرّس انجمن ولایتی در این تاریخ جلسه تشکیل داد که تصمیم به اعتراض و برگزاری مراسم ترحیم برای شهدای ماکو گرفته شد. ۱۳۲۶ق
- رجب، برکناری علاءالملک حاکم اصفهان و انتصاب اقبال الدوله کاشی به این سمت. ۱۳۲۷ق
- ۶ رجب، مدیر روزنامه جهاد اکبر مدرّس را برای نمایندگی مردم اصفهان معرفی کرد. ۱۳۲۷ق
- ۲۸ ماه رمضان، مدرّس تلگراف اهالی اردستان را به انجمن ولایتی اصفهان خبر داد و اظهارات مدرّس مبنی بر عدم همراهی ایالت با مشروطه. ۱۳۲۷ق
- اول شوال، سخنان مدرّس در انجمن ولایتی راجع به مسائل مالیاتی. ۱۳۲۷ق
- ۶ ذیقعه، انتخاب مدرّس، مشیرالملک و کلباسی از سوی انجمن ولایتی جهت رسیدگی به اتهامات ضیغم السلطنه در عدلیه اصفهان. ۱۳۲۷ق
- ۲۵ ذیقعه، انتخاب مدرّس و سه نفر دیگر از اعضای انجمن ولایتی برای مذاکره با نمایندگان انجمن بلدیّه در امور بلدی. ۱۳۲۷ق
- ۲۷ ذیقعه، توضیحات مدرّس راجع به اتهامات ضیغم السلطنه برای انجمن ولایتی. ۱۳۲۷ق
- ۲ ذیحجه، مدرّس عضو کمیسیون عرایض انجمن ولایتی اصفهان. ۱۳۲۷ق

- ۱۴ ذیحجه، توضیح مدرس در انجمن ولایتی راجع به موقوف بودن بست در قانون اساسی. ۱۳۲۷ق
- سه سخنرانی مدرس در ماه ذیحجه در موضوعات گوناگون: برقراری امنیت در قمشه، تعدیات حاکم و اعضای اودر قمشه و... ۱۳۲۷ق
- ۳ محرم، بیانات مدرس در انجمن ولایتی. ۱۳۲۸ق
- ۱۲ محرم، انتخاب مدرس و سه نفر دیگر از سوی انجمن ولایتی برای رسیدگی به مسائل قهدریجان، فلاورجان و باغ وحش متعلق به ظل السلطان. ۱۳۲۸ق
- ۲۹ صفر، گزارش مدرس و آقا میرزا رضاخان از رسیدگی به مسائل عمارت صدری در عدلیه اصفهان. ۱۳۲۸ق
- ۳ جمادی الاولی، مدرس و جمعی دیگر از علما از سوی آخوند خراسانی و مازندرانی به مجلس شورای ملی پیشنهاد شدند تا از میان آنان پنج نفر به عنوان طراز اول انتخاب شوند. ۱۳۲۸ق
- ۷ شعبان، نمایندگان مجلس مدرس را به حکم قرعه به عنوان طراز اول دوره دوم مجلس انتخاب کردند. ۱۳۲۸ق
- ۲۴ شعبان، قرائت تلگراف حاج آقا نورالله در جلسه ۱۳۵ مجلس درباره حرکت مدرس و شرکت او در مجلس به عنوان هیأت طراز اول. ۱۳۲۸ق
- ۱۹ ذی قعده، مدرس وصیت نامه اش را پیش از هجرت به تهران برای شرکت در جلسات مجلس شورای ملی نگاشت. ۱۳۲۸ق
- ۲۸ ذیحجه، حضور یافتن مدرس در جلسه مجلس شورای ملی و ادای سوگند. ۱۳۲۸ق
- درگذشت جهانگیر قشقایی، یکی از استادان بزرگ مدرس در اصفهان. ۱۳۲۹ق
- ۵ محرم، نقل مکان مدرس از خانه مرتضی قلی خان به سه راه امین حضور، خانه حاجی معاون السلطان، کوچه مقابل معزالدوله. ۱۳۲۹ق
- ۱۹ محرم، نخستین نطق مدرس در دوره دوم مجلس شورای ملی. ۱۳۲۹ق
- محرم و صفر، مدرس در چند جلسه مجلس درباره مسائل گوناگون از جمله ضرورت سربازی، احزاب، مالیات، ضرورت ورود علم به کشور و ورود معلمان خارجی... سخنانی ایراد کرد. ۱۳۲۹ق

- ۲۸ ربیع الاول در سه نوبت سخن گفت و نظر خود را درباره تشکیل مدارس از سوی وزارت معارف و اوقاف بیان کرد. ۱۳۲۹ق
- ربیع الآخر، مدرس در پنج جلسه در مجلس درباره مسائل گوناگون از جمله انجمن بلدیه، مسائل حقوقی و جزایی، ثبت و اسناد، مسائل پولی کشور و قوانین استخدام سخنانی ایراد کرد. ۱۳۲۹ق
- جمادی الاولی، در سه جلسه درباره قوانین مجلس، روابط تجاری و... سخنانی ایراد کرد. ۱۳۲۹ق
- جمادی الآخره، مدرس در پنج جلسه درباره وزارت معارف و اوقاف، مالیات و مسائل حقوقی، حدود شخصی سلطان سخن گفت. ۱۳۲۹ق
- رجب، در سه جلسه مجلس درباره شرکتهای تجاری، سلاح و سلاح داشتن مطالبی گفت. ۱۳۲۹ق
- شعبان، ایراد سخن درباره زنان و حق انتخاب آنان، استخدام معلمان فرانسوی و قانون انتخابات. ۱۳۲۹ق
- رمضان، ایراد سخنانی در سه جلسه مجلس درباره نمایندگان و تعداد آنان در مجلس، قانون شرکتهای، قانون انتخابات و... ۱۳۲۹ق
- شوال، ارائه پیشنهاد در شش جلسه مجلس درباره مسائل گوناگون از جمله قانون انتخابات و شرایط منتخبان. ۱۳۲۹ق
- ذی قعد، در پنج جلسه مجلس درباره شرکتهای تجاری سخن گفت و با تمديد دوره دوم مجلس به صورت مشروط موافقت کرد. ۱۳۲۹ق
- ۲۴ ذیقعد، هشدار مدرس و چند نفر دیگر از نمایندگان به رئیس مجلس شورای ملی درباره اقدامات محمدعلی میرزا و سالارالدوله و در خطر بودن مشروطیت و لزوم تشکیل کابینه ای مشروطه خواه و استقلال خواه. ۱۳۲۹ق
- انتخاب مدرس و گروهی دیگر از نمایندگان برای گفتگو با ناصرالملک (نایب السلطنه) جهت انصراف او از استعفا. ۱۳۲۹ق
- گزارش مدرس درباره دیدار کمیسیون یادشده به مجلس و آخرین نطق او در مجلس دوم. ۱۳۲۹ق

- ۱۳۲۹ ق ۲۶ ذیحجه، تأیید پروگرام اصلاحات در هیجده ماده که مدرس و عده‌ای دیگر از نمایندگان مجلس شورای ملی آن را امضا کردند.
- ۱۳۲۹ ق اولتیماتوم روسیه و مخالفت مجلس و سرانجام تشکیل کمیسیون در ۲۹ ذیحجه مرکب از پنج نفر؛ از جمله مدرس برای پاسخ قطعی به اولتیماتوم روسیه.
- ۱۳۲۹ ق ۲۰ ذیحجه، رحلت آخوند خراسانی، یکی از استادان مدرس.
- ۱۳۲۹ ق ۲۹ ذیحجه، تشکیل کمیسیون در منزل نایب السلطنه و اعلام پذیرش اولتیماتوم پس از مذاکرات طولانی.
- ۱۳۲۹ ق برعهده گرفتن تولیت مدرسه سپهسالار.
- ۱۳۳۰ ق دوم محرم، وزارت داخله و نایب السلطنه، دوستان از علما، تجار و اصناف را به دربار دعوت کردند تا درباره شرایط و وضعیت کشور گفتگو کنند.
- ۱۳۳۰ ق ۲۳ رجب، تأیید قوانین محاکمات حقوقی و قوانین موقتی محاکمات جزایی دولت به وسیله مدرس.
- ۱۳۳۰ ق اعلان تدریس فقه و اصول در مدرسه سپهسالار با تصویب وزارت معارف و اوقاف.
- ۱۳۳۱ ق ۱۲ جمادی الآخرة. مهمان شدن مدرس با سید حسن کاشی و میرزا مصطفی خان و دیگران در منزل سید محمود کاظمی (معتصم الدولة) و سخن گفتن از مسائل گوناگون.
- ۱۳۳۱ ق ۱۱ ذی حجه اعتراض مدرس به تعویق انتخابات در کاخ گلستان و در جمع حدود دوستان نفر از وکلای سابق، علما، تجار و... و پاسخ نایب السلطنه و سپهدار به او، و سپس مشاجره شدید بین مدرس و سپهدار.
- ۱۳۳۲ ق ۷ صفر، مکتوب توضیحی مدرس درباره نطق خود در کاخ گلستان.
- ۱۳۳۲ ق انتخاب مدرس به نمایندگی مردم تهران در دوره سوم مجلس شورای ملی
- ۱۳۳۲ ق ۵ جمادی الآخرة، اعضای انجمن نظارت بر انتخابات، اعتبارنامه مدرس را در انتخابات دوره سوم مجلس شورای ملی صادر کرد.
- ۱۳۳۳ ق ۱۷ محرم برابر با ۱۴ آذر ۱۲۹۳، مجلس دوره سوم بانطق احمد شاه افتتاح شد.
- ۱۳۳۳ ق ۲۰ محرم، نامه علمای همدان درباره انتخابات همدان به مدرس و تقاضای رسیدگی.

- ۱۳۳۳ق صفر و ربیع، مدرس در چند جلسه راجع به چگونگی انتخابات دوره سوم سخنانی ایراد کرد.
- ۱۳۳۳ق مدرس مراسم تحلیف را اجرا کرد.
- ۱۳۳۳ق ربیع الآخر، در چهار جلسه درباره مخارج مجلس، برنامه دولت، حقوق ژاندارمری، اصول محاکمات و فسخ قانون ۲۳ جوزا پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۳۳ق جمادی الاولی، درباره تأسیس دارالترجمه و اصول تعلیم و تربیت پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۳۳ق جمادی الآخره، درباره اعتبارنامه برخی از نمایندگان، قانون تشکیلات مالیّه و گمرک، قوانین دادگستری، قوانین پستی و قوانین مالیّه در هفت جلسه مجلس پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۳۳ق رجب، در نه جلسه مجلس درباره قوانین مالیّه دولت، مدعی العموم و مأمورین مالیّه، قوانین استخدام، قوانین پستی و حمل اشیای قیمتی... سخنانی ایراد کرد.
- ۱۳۳۳ق شعبان، درباره درجات نظامی، بودجه، قانون اساسی، پست و تلگراف و عدلیّه در چهار جلسه مجلس پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۳۳ق ماه رمضان، درباره قوانین پستی و نرخ مراسلات، مالیات مستغلات و... در چهار جلسه سخنانی ایراد کرد.
- ۱۳۳۳ق ۲۰ شوال، بار دیگر درباره مالیات مستغلات سخن گفت.
- ۱۳۳۳ق ذیقعدّه، درباره قانون دخانیات، قاچاق حمل توتون و تنباکو، قانون مجازات، قانون سربازگیری در پنج جلسه مجلس پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۳۳ق ذیحجه، در دو جلسه درباره مسائل گوناگون از جمله سربازگیری مطالبی را بیان کرد.
- ۱۳۳۳ق درگذشت یکی از استادان ایشان به نام آخوند ملامحمد کاشانی.
- ۱۳۳۳ق ۲۸ ذیحجه الحرام، آخرین نطق مدرس در جلسه علنی دوره سوم مجلس شورای ملی.
- ۱۳۳۴ق ۶ محرم برابر ۲۱ آبان ۱۲۹۴، تعطیل شدن مجلس به علت جنگ جهانی اول.

- ۷ محرم، مهاجرت مدرس و جمعی از نمایندگان به دلیل عدم رعایت بی طرفی در جنگ جهانی اول و اعلام آن به رئیس مجلس شورای ملی. ۱۳۳۴ق
- ۱۲ محرم، اجتماع مهاجران در قم. ۱۳۳۴ق
- ۱۴ محرم، تشکیل کمیته دفاع ملی. ۱۳۳۴ق
- ۱۵ محرم، تشکیل نخستین جلسه چهار نفری کمیته دفاع ملی. ۱۳۳۴ق
- ۱۷ محرم، تلگراف کمیته دفاع ملی از قم به رئیس مجلس و نمایندگان غیرمهاجر. ۱۳۳۴ق
- ۲۱ محرم، تلگراف مدرس و نمایندگان مهاجر از قم به رئیس دولت و ریاست مجلس. ۱۳۳۴ق
- ۲۲ محرم، تلگراف شش وکیل اعزامی به تهران به هیأت چهار نفری منتخب نمایندگان مهاجر. ۱۳۳۴ق
- ۱۱ صفر، حرکت مهاجرین از قم به سوی کاشان. ۱۳۳۴ق
- ۱۴ صفر، ملاقات دکتر نورالله دانشور علوی در کاشان با مدرس و کسب تکلیف از مشارالیه. ۱۳۳۴ق
- ۱۵ صفر، حرکت مهاجرین از کاشان به سوی اصفهان. ۱۳۳۴ق
- ربیع الآخر، خبر ورود مهاجرین از جمله مدرس به صحنه و کرمانشاه. ۱۳۳۴ق
- ۲۰ ربیع الآخر، ورود قوای روس به کرمانشاه و عقب نشینی مهاجران به باقوبه (یعقوبه) بین النهرین. ۱۳۳۴ق
- توقف بیش از یک ماهه مدرس در باقوبه. ۱۳۳۴ق
- رجب، مهاجرین در بغداد حکومت موقت تشکیل دادند. در این دولت مدرس وزیر عدلیه و اوقاف شد. ۱۳۳۴ق
- بازگشت رهبران حکومت موقتی به ایران و اقامت در کرمانشاه و ادامه مبارزه علیه قوای اشغالگر. ۱۳۳۴ق
- مهاجرت مدرس به اسلامبول و حلب و ملاقات با سلطان محمد خامس پادشاه عثمانی و گروهی از رجال آن کشور. ۱۳۳۵ق
- ذیحجه، مدرس با آنکه در مهاجرت به سر می برد، در انتخابات دوره چهارم به عنوان نماینده تهران انتخاب شد. ۱۳۳۵ق

- ۱۳۳۶ق ربیع الأول، شروع مذاکرات و منجر شدن آن به قرارداد برست لیتوفسکی در ۳ مارس ۱۹۱۸ بین روسیه شوروی و آلمان و پایان جنگ در ایران.
- ۱۳۳۶ق ۲۱ جمادی الآخرة، بازگشت مدرس از مهاجرت و ورود او به تهران.
- ۱۳۳۶ق شوال، تحصن مدرس و جمعی از علما از جمله امام جمعه و ظهیر الاسلام و نیز میرزا علی اکبر ساعت ساز و حاج محمد تقی بنکدار در حضرت عبدالعظیم علیه کابینه دولت صمصام السلطنه.
- ۱۳۳۶ق ۲۹ شوال، سقوط کابینه و شاه مدرس را بازگرداند.
- ۱۳۳۷ق انعقاد قرارداد ۱۹۱۹ بین وثوق الدوله و سرپرسی کاکس و مخالفت شدید مدرس با آن.
- ۱۳۳۷ق درگذشت آية الله محمد کاظم یزدی، یکی از استادان مدرس در نجف اشرف.
- ۱۳۳۷ق ارتباط با میرزا کوچک خان درباره مسائل کشور از جمله قرارداد ۱۹۱۹.
- ۱۳۳۸ق جمادی الآخرة، در پاسخ به استفتایی از مدرس، میرزا کوچک خان و جمعیت جنگل را تأیید کرد.
- ۱۳۳۸ق نگارش اعلامیه بر ضد قرارداد و تشویق دیگران از جمله عبدالله مستوفی به نوشتن رديه بر ضد قرارداد.
- ۱۳۳۸ق شوال، کابینه مشیرالدوله قرارداد ۱۹۱۹ را موقوف الاجرا اعلام کرد.
- ۱۳۳۸ق ۲۶ ذی قعدة، تشکیل کمیسیون فوق العاده در دربار با حضور مدرس و رئیس الوزراء.
- ۱۳۳۹ق ۱۶ ربیع الاول، سخنان مدرس در اجتماع رجال کشور که به دعوت احمد شاه حضور به هم رسانیده بودند مبنی بر عدم صلاحیت این مجلس برای رسیدگی به مراسله انگلیس و اظهار امیدواری به سیاست دوستانه دولت جدید شوروی و سرکوب متجاسرین.
- ۱۳۳۹ق/ ۱۲۹۹' ۲۰ جمادی الآخرة، ۱۱ اسفند، نامه مدرس و چهار وکیل دیگر دوره چهارم مجلس به رئیس الوزراء و وزارت داخله مبنی بر لزوم حضور نمایندگان آذربایجان و گیلان در مجلس و مقتضی نبودن افتتاح مجلس در غیبت آنان.

۱. هر چند تاریخ رسمی ایران در سال ۱۳۰۴ به هجری شمسی تبدیل شد، ولی به دلیل کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹، ما از این تاریخ تا زمان شهادت مدرّس سال شمسی و قمری هر دو را ذکر کرده ایم.

- ۱۳۳۹ق/۱۲۹۹ ۱۱ جمادی الآخرة تا ۱۷ رمضان، دستگیری و تبعید و زندانی شدن مدرس در قزوین به دست کودتاگران.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ به واسطه کریم آقا بوذرجمهر به سید ضیا پیام داد: درباره ما هیچ کاری نمی‌توانی انجام دهی.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ ۱۴ شوال، مدرس و جمعی از نمایندگان دوره چهارم مجلس درباره کودتا بیانیه‌ای با عنوان «بیان حقیقت» منتشر ساختند و قرارداد وثوق الدوله را ملغی اعلام کردند.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ ۱۵ شوال، چهارشنبه، افتتاح دوره چهارم مجلس در این جلسه مدرس به سمت نایب اول مجلس انتخاب شد.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ ذیقعه، مدرس با اعتبارنامه محمد خان نائینی مخالفت و ماهیت کودتای انگلیسی را افشا کرد و نیز درباره اعتبارنامه نصرت الدوله مطالبی گفت که سبب تصویب آن شد.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ ذیحجه، به کمیسیون پیشنهاد کرد که پرونده انتخاباتی جلیل‌الملک، نماینده کاشان، و معتمد السلطنه، نماینده خراسان، برای تحقیق ارسال شود.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ ۱۵ ذیحجه، انتخاب مدرس به سمت نایب دوم رئیس مجلس به مدت یک ماه ونیم.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ ۱۹ ذیحجه، نطق مدرس راجع به مخدوش بودن انتخابات اصفهان و توابع آن.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ ۲۶ ذیحجه، پروگرام اصلاحات اساسی در مجلس چهارم با ۱۸ ماده به امضای مدرس و عده‌ای دیگر از نمایندگان رسید.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ ۲۹ ذیحجه، ایراد و خطابه درباره تشکیلات دیوان عدالت و کمیسیونهای مجلس.
- ۱۳۳۹ق/۱۳۰۰ درگذشت میرزا محمدتقی شیرازی، یکی از استادان بزرگ ایشان در نجف اشرف.
- ۱۳۴۰ق/۱۳۰۰ ۶ صفر، تشکیل جلسه مجلس به ریاست نایب رئیس مجلس، مدرس.
- ۱۳۴۰ق/۱۳۰۰ صفر، در چند جلسه درباره قوام السلطنه، ارتش، وزارت معارف، مدارس ملی و اسلامی، مشیرالدوله و وزارت عدلیه مطالبی را بیان کرد.
- ۱۳۴۰ق/۱۳۰۰ صفر و ربیع الاول حدود دو ماه مدرس بیمار بود و در جلسات مجلس شرکت نمی‌کرد.

- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۰ ربيع الآخر، اعتراض شديد مدرس و دیگر علمابه قانون مالیاتی صدی ۱۲ براوقاف سبب توقف آن شد.
- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۰ ۶ ربيع الآخر، برگزیده شدن مدرس به عنوان یکی از اعضای کمیسیون تجدید نظر در قانون انتخابات.
- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۰ ۱۶ جمادی الآخره، ایراد سخن در مورد قوانین اسلام در عدلیه و نقش مشیرالدوله و تشکیلات عدلیه.
- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۰ ماه رجب، بیان مطالبی در جلسه مجلس درباره وزارت معارف، تشکیل شورای معارف، امور مربوط به مدارس، قانون استخدام، بودجه، قانون انتخابات، مالیات، روزنامه ها و ...
- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۰ ۷ رجب، انتشار اعلامیه ای در نقد اوضاع موجود خطاب به مجلس با هماهنگی مدرس.
- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۱ شعبان، در چندین جلسه مجلس درباره وزارت عدلیه، ارزاق عمومی، مشروطیت، سفیران خارجی، اجرای کشته شدن خیابانی و کشاورزی و چندین مسأله دیگر سخنانی بیان کرد و در همین ماه نیز برای چندمین بار به نیابت مجلس برگزیده شد.
- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۱ ۹ ماه رمضان، ایراد سه خطابه درباره قانون اساسی، چگونگی انتخابات و اصل ۵۰ قانون اساسی.
- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۱ سوال، در هشت جلسه مجلس درباره قانون اساسی، اعزام محصل به خارج کشور، امتیاز نفت، صادرات و وضع مالی کشور مسائلی را بیان کردند.
- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۱ ذیقعه، در چندین جلسه مجلس درباره مسؤولیت وزرا، مسائل مالی کشور، متخصصان خارجی، قوانین مجلس و لوایح آن، قیام شیخ محمد خیابانی، تقسیمات کشوری و قوانین استخدامی و ... مطالب و پیشنهادهایی را بیان کرد.
- ۱۳۴۰/ق ۱۳۰۱ ذیحجه، در چند جلسه مجلس مدرس درباره استخدام ۱۵ نفر بلژیکی، استخدام کشوری و قانون ممیزی مطالبی را بیان کردند.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۱ ۲۸ محرم، درباره نظام نامه و گزارش شعبات گفتگو شد و مدرس پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۱ صفر، بیان چندین پیشنهاد درباره سن نمایندگان و مخارج دولت و همچنین ایراد سخنانی علیه رضاخان در مجلس.

- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۱ ۶ ربیع الاول، نامه بسیار مهم مدرس به یکی از علمای بزرگ تهران (رک: پیوست ۵)
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۱ ربیع الاول، در دوازده جلسه مجلس مدرس درباره مسائل گوناگون از جمله درباره نشر کتاب و مطبوعات نظام نامه داخلی مجلس، ماده ۳۷ قانون استخدام، ضرورت استفاده مستخدمین دولت از لباسهای وطنی مطالب و پیشنهادهایی بیان کرد.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۱ ۹ ربیع الاول، اجتماع مدرس، امام جمعه خویی، سید محمد بهبهانی، میرزا هاشم آشتیانی و سید محمد امام در منزل حاج آقا جمال اصفهانی و گفتگو درباره مسائل روز و درخواست هیأت علمیه.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۱ ربیع الآخر، در نُه جلسه مجلس از واگذاری امتیاز نفت شمال به کمپانی آمریکایی دفاع کرد و درباره وزارت عدلیه، تجارت و تولیدات وطنی، موارد احتکار و علاج دردهای اقتصادی کشور سخن گفت.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۱ جمادی الاولی، در ۱۱ جلسه مجلس درباره امتیاز نفت شمال، آوردن معلمان خارجی برای تدریس و استفاده از معلمین ایرانی و نیز اظهار تنفر از مظالم انگلیس در بین النهرین مطالبی را بیان کرد.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۱ جمادی الآخره، ایراد سخنانی در چندین جلسه درباره قانون انتخابات، منسوجات وطنی و وزارتخانه‌ها.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۱ رجب، ایراد سخن درباره کشاورزی و برنامه دولت مستوفی الممالک.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۲ شعبان، پیشنهادهایی در چندین جلسه مجلس درباره بقاع متبرکه، مستخدمین عدلیه، نماینده بحرین. ضمناً در همین ماه نظمیه گزارشهای متعدد از مخالفت و مبارزه مدرس با رضاخان داد.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۲ ماه رمضان، ایراد سخن و دادن پیشنهادهایی در شش جلسه؛ از جمله با پاسخ وزارت خارجه به یادداشت سفارت انگلیس مخالفت کرد و آن را دخالت در امور کشور دانست.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۲ ۲۳ شوال، مدرس ورقه استیضاح دولت مستوفی الممالک را به رئیس مجلس تقدیم کرد.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۲ ۲۵ شوال، مدرس دولت مستوفی الممالک را استیضاح کرد.
- ۱۳۴۱/ق ۱۳۰۲ ۶ ذیقعد، آخرین نطق مدرس در دوره چهارم مجلس.

- ۱۰ محرم، اجازه اجتهاد و روایت مدرّس به سید محمد علی مبارکه ای در تهران. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- ۶ ربیع الأول، پاسخ منفی مدرّس به رضاخان درباره قبول کردن مقام رئیس الوزرائی (ر.ک: روزشمار تاریخ معاصر ایران، ج ۳، ص ۳۷۸). ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- ۸ جمادی الأولى، انتقاد شدید مدرّس از ثروت اندوزی رضاخان (ر.ک: روزشمار تاریخ معاصر ایران، ج ۳، ص ۴۸۲). ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- ۲۵ جمادی الآخرة، دیدار مدرّس با رضاخان و نامه مدرّس به نصرت الدوله مبنی بر سه دیدار وی با رضاخان در هفته اخیر. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- انتخاب شدن مدرّس به نمایندگی مردم تهران برای دوره پنجم. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- اعضای انجمن نظارت حوزه انتخابیه، اعتبارنامه مدرّس را تصویب کردند. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- ۱ رجب برابر با ۱۸ بهمن، دیدارهای پیاپی شخصیتها با مدرّس در منزل وی. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- ۲۲ بهمن برابر با ۵ رجب ۱۳۴۲، گشایش مجلس پنجم با سخنان ولیعهد محمد حسن میرزا و حاضر نشدن مدرّس در جلسه افتتاحیه. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- اسفند، مخالفت مدرّس با جریان انتخاب معتمد السلطنه، بنان السلطنه، میرزا یحیی دولت آبادی، نوری زاده از بابل در چند جلسه مجلس. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- ۱۳ شعبان/ ۲۹ اسفند، تصویب اعتبارنامه مدرّس. همچنین در پی توهین به مدرّس در مجلس، هیأت مؤلفین ناحیه ۵ قنات آباد از رئیس مجلس خواستار جبران شدند. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- ۳۰ اسفند، استرداد مدرّس مخالفت خود را با اعتبارنامه چند نماینده: اخگر، کازرونی و اجاق. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- ۳۰ اسفند سخنان مدرّس مبنی بر توقف طرح انقراض قاجاریه و تأسیس جمهوریت تا تشکیل هیأت رئیسه دائمی مجلس و حضور نمایندگان مسافر در مرکز. ۱۳۰۲/ق ۱۳۴۲
- تظاهرات گسترده مردم به رهبری روحانیت به طرفداری از مدرّس. ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۲
- ۲ فروردین، مخالفت مدرّس و یارانش با طرح جمهوری رضاخانی و شکست این طرح. ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۲

- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ در نیمه اول فروردین فراکسیون چهارده نفری اقلیت به رهبری مدرس تشکیل داد.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۱۴ فروردین، انتخاب مدرس به سمت نایب اول رئیس مجلس.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ فروردین، تقاضای در دستور قرار گرفتن پیشنهاد سرکشیک زاده راجع به منع مسکرات.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۲۰ فروردین، اعلامیه‌ای مفصل در مخالفت با جمهوری رضاخانی و حمایت از مدرس با عنوان «کلاه‌نمدیها» منتشر شد.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۲۶ فروردین، مدرس درباره وضع پولی دولت سردار سپه خطابه‌ای ایراد کرد.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۲۷ فروردین، مخالفت با اعتبارنامه وحید الدوله و رهنما از تبریز و انتقاد مدرس به برنامه دولت رضاخان.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ اوّل اردیبهشت، اعلام عدم آمادگی برای عضویت در کمیسیون عدلیه.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۱۹ اردیبهشت تقاضای رأی مخفی به اعتبارنامه دبیراعظم بهرامی و قائم مقام الملک رفیع.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۳۱ اردیبهشت، اعتراض به توقیف مطبوعات غیردولتی و گرفتن التزام از چاپخانه‌ها.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ اردیبهشت، رأی به اعطای امتیاز نفت به کمپانی آمریکایی سینکлер.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۲ و ۱۲ خرداد، ارائه چند پیشنهاد درباره انتخابات و مخالفت با اعتبارنامه محمد هاشم میرزا افسرو مقوم الملک و شیخ علی دشتی و پیشنهاد رأی مخفی درباره دو نفر اخیر.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۲۰ خرداد، استادگی مدرس در برابر ضیاء الواعظین، از هواداران رضاخان که از قسّم به حمایت از احمد شاه دریغ کرده بود.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ اول تیر، قرائت نامه آقایان اصفهانی، نائینی و حائری در معرفی بیست نفر از علما از جمله مدرس برای نظارت بر قانون‌گذاری.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۸ تیر، ترور عشقی، از یاران مدرس، و تشییع جنازه مفصل او که به همت مدرس صورت گرفت.
- ۱۳۴۲/ق ۱۳۰۳ ۱۴ تیر، تحصن جراید اقلیت در مجلس.

- ۱۳۴۲/ق/۱۳۰۳ ۱۵ تیر، کوشش مدرّس و اقلیت برای شکستن رعب و وحشت حاکم بر کشور پس از ترور میرزاده عشقی.
- ۱۳۴۲/ق/۱۳۰۳ تلگرافی از اصفهان مبنی بر تقاضای انتخاب مجتهدین طراز اول برای نظارت بر قانون‌گذاری.
- ۱۳۴۲/ق/۱۳۰۳ ۲۷ و ۲۹ تیر، ضرب و جرح مردم به ویژه طرفداران مدرّس به بهانه قتل کنسول آمریکا و اظهار تأسف مدرّس از قتل مأثور ایمبری، کنسول آمریکا، و مخالفت با برقراری حکومت نظامی.
- ۱۳۴۲/ق/۱۳۰۳ ۲ مرداد، افشاگری مدرّس و یاران او درباره دولت رضاخان.
- ۱۳۴۲/ق/۱۳۰۳ ۷ مرداد، ارائه استیضاح‌نامه مدرّس از دولت رضاخان به مجلس.
- ۱۳۴۲/ق/۱۳۰۳ درگیری مدرّس و رضاخان در روز استیضاح و ناتمام ماندن آن.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۲۵ مرداد، کوشش یزدان‌پناه، حاکم نظامی تهران، برای سلب مصونیت از مدرّس و تهاجم مطبوعات رضاخانی به مدرّس و یارانش.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۲۸ مرداد، مزدوران رضاخان، مدرّس و دو نفر دیگر از نمایندگان اقلیت را کتک زدند.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۳۰ مرداد، دستور رضاخان مبنی بر آوردن پرونده مدرّس به وزارت جنگ.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۳۰ مرداد، پاسخ علمای اصفهان به نامه مهم مدرّس.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۵ شهریور، مدرّس به علت بیماری و گروه اقلیت به علت توهینی که به آنان شده بود، به مجلس نیامدند.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۱۰ شهریور، درخواست مرخصی استعلاجی.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۱۲ و ۱۳ شهریور، درخواست رأی مخفی به اعتبارنامه ناصرسیف و دفاع مدرّس از آرامنه و نوشته‌ای از او در این باره.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۲۶ شهریور، درخواست رأی مخفی به اعتبارنامه دیوان بیگی و سپس استرداد آن.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۱۵ مهر، انتخاب مدرّس به نیابت اول رئیس مجلس.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۵ و ۱۰ آبان، پیشنهادهایی درباره اوضاع کشور و اعتراض به ایجاد جو رعب و وحشت در کشور.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۱۷ آبان، جلوگیری حکومت نظامی تهران از توزیع نطق مدرّس.

- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۲۴ آبان، جلسه غیرعلنی مجلس و اعتراض شدید مدرّس به دخالت بریتانیا در امور ایران و سخنان بسیار مهم مدرّس در نقد رضاخان (ر.ک: روزشمار تاریخ معاصر ایران، ج ۴، ص ۴۲).
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۱، ۳، ۵ آذر، در سه جلسه مجلس درباره لایحه بودجه سال ۱۳۰۳ پیشنهادهایی داد و با هزینه‌های غیراساسی وزارت جنگ مخالفت کرد و به نبود آزادی برای مخالفین دولت اعتراض کرد.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۱۰ آذر، اعتراض شدید مدرّس به دولت در جلسه خصوصی مجلس و ترک جلسه.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۲۵ آذر، اعزام رحیم‌زاده صفوی از سوی مدرّس برای گفتگو با احمد شاه به پاریس.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ دی، دادن پیشنهادهایی در چهار جلسه مجلس درباره نمایندگان محلی، بودجه، لغات فارسی و عربی، عوارض بلدی و ...
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۱۸ دی، عده‌ای از جمله مدرّس تقاضا کردند که طرح منع مسکرات در دستور کار مجلس قرار گیرد.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۵ بهمن، قرار ملاقات مدرّس با رضاخان و موکول شدن آن به روزی دیگر.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۱۴ بهمن، پیام رضاخان برای مدرّس به واسطه بهبودی.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۲۵ بهمن، موافقت مشروط مدرّس با اعطای فرماندهی کل قوا به سردار سپه.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۲۹ بهمن، دیدار رحیم‌زاده صفوی با احمدشاه و ابلاغ پیام مدرّس.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ارسال اولین گزارش رحیم‌زاده صفوی از گفتگوی خود با احمد شاه برای مدرّس و ولیعهد.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۸ اسفند، دستور رضاخان به رفتن تیمورتاش به مجلس و ملاقات با مدرّس.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۱۴ و ۱۵ اسفند، پیشنهاد کرد که سربازی شش ماه باشد و نیز مخالفت او با اظهارات یاسایی در تغییر قانون اساسی.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ اسفند، در هشت جلسه دیگر درباره مسائل گوناگون خطابه کرد و پیشنهادهایی داد؛ از جمله درباره اقتصاد، مالیات، ارتش، لایحه دخانیات و دفاع از عملکرد مستخدمین بلژیکی در ایران.
- ۱۳۰۳/ق ۱۳۴۳ ۳ فروردین، پیغام رضاخان به مدرّس و پاسخ او.

- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۳ ۴ فروردین، دومین گزارش رحیم‌زاده صفوی از گفتگوهای خود در پاریس با احمد شاه.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ ۱۳ فروردین، دستور رضاخان به بهبودی مبنی بر اینکه کریم خان بوذرجمهری اتومبیلی برای آوردن مدرّس بفرستد.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ ۲۳ فروردین، انتخاب مدرّس به نیابت ریاست مجلس.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ ۷ اردیبهشت، بهبودی، مدرّس را برای ملاقات با رضاخان به سعدآباد برد.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ ۱۰ اردیبهشت، مدرّس از مسیو پرنی دفاع کرد.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ ۲۷ اردیبهشت، پیرامون لایحه بودجه استخدام مستخدمین آمریکایی مطالبی مطرح شد مدرّس با نقد نظری برخی از نمایندگان به اختلاف پایان داد.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ ۹ خرداد، تقاضای مدرّس از مجلس برای مرخصی و نسبت دادن سوء قصد به جان احمد شاه به رضاخان.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ ۲۱ و ۲۴ خرداد، ایراد سخنانی درباره استخدام بلژیکیها.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ ۱۴ تیر، در مورد قوانین فواید عامه خطابه‌ای ایراد کرد و پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ ۲۷ تیر، از سوی احمد شاه تولیت مدرّسه سپهسالار (شهید مطهری فعلی) را برعهده گرفت و منشأ خدمات مادی و معنوی بسیاری شد.
- ۱۳۴۳/ق/۱۳۰۴ حرکت مدرّس به اصفهان در بعد از ظهر یکشنبه ۲۸ تیر، و دیدار وی در قم با آية الله حائری در حرم مطهر در شامگاه یکشنبه و استقبال کم نظیر مردم و علما از مدرّس در غروب ۲۹ تیر.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۳ مرداد، سرکشی مدرّس به مدرسه‌های صدر، نیم آورد، جدّه کوچک و جدّه بزرگ و سپس بازدید از کارخانه تازه تأسیس ریسندگی اصفهان.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۱۰ مرداد گزارش فرمانده نظامیان اصفهان از زیر نظر بودن همه تحرکات مدرّس در اصفهان، و ورود مدرّس در شب عاشورا به امامزاده شاهرضای قمشه.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۲۶ مرداد بازگشت مدرّس به تهران.

- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ رضاخان به ظاهر با مدرس کنار آمد و برابر اهداف او عمل کرد، ولی پنهانی از طریق درگاهی و دیگر عواملش در صدد نابودی مدرس بود.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ اکبرخان پامناری، یکی از طرفداران مدرس، بر اثر شکنجه در زندان، پس از آزادی در گذشت.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ در تابستان که بلوای نان و قحطی مصنوعی به راه انداختند، مدرس بیمار بود و مدتی بود که نمی‌توانست مرتب به مجلس برود، ولی بلوای نان را نتوانست تحمل کند و دستور داد زیر بغل او را گرفتند تا بتواند سر پا بایستد و سخنانی ایراد کند.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ ۱ و ۳ شهریور، در مورد لایحه قانون انتخابات، انجمنهای محلی و وکلا گفتگو شد و مدرس پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ ۵ شهریور مدرس پس از باخبر شدن از بمباران مدینه به دست وهابی‌ها به دیدار رئیس‌الوزراء رفت و سپس در مجلس درباره حوادث مطرح شده در جراید در باب مدینه و مسئولیت همه مسلمانان سخن گفت.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ ۸ شهریور، پس از بمباران مدینه به وسیله وهابیها، مدرس یک روز را تعطیل اعلام و در مجلس نطق مهمی درباره دول و ملل اسلامی ایراد کرد.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ ۱۰ شهریور، در جلسه ۱۹۳ مجلس درباره بمباران شهر مدینه به دست وهابیها و انتخاب دوازده نفر از نمایندگان برای کمیسیون مجلس که مدرس پیشنهاد کرده بود، چند پیشنهاد داد.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ ۱۷ و ۳۱ شهریور، درباره تریاک و لایحه قانون ممیزی چند پیشنهاد داد.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ ۳۱ شهریور، بازدید مدرّس از سدّ ساوه به همراه رئیس طرق و شوارع و یک مهندس آلمانی.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ ۵ مهر، درباره اوضاع کشور و ارزاق عمومی به نمایندگان هشدار داد و از آنان خواست که چاره‌ای بیندیشند و از دولت خواست در مجلس حضور یابد و گزارش حوادث اتفاقیه و دستگیریها را بدهد. مدرّس با وجود کسالت شدید در مجلس حاضر شده بود.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ ۲۶ مهر، اشاره بهبودی به ملاقاتهای هفته‌ای مدرس با رضاخان.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۴ ۳ آبان، درخواست مرخصی از مجلس به دلیل کسالت.

- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۸ آبان، مدرّس به ملک الشعراء پیام فرستاد که به مجلس نیاید؛ چرا که عوامل سردار سپه قصد کشتن او را دارند.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ رحیم زاده صفوی پس از گفتگو با احمد شاه در پاریس به توصیه مدرّس روانه مسکو شد تا نظر مدرّس و خلاف کاریهای نمایندگان شوروی را به اطلاع دولت روسیه برساند.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ مدرّس پس از آنکه از آمدن احمد شاه ناامید شد، تلاش کرد محمد حسن میرزا را به مقام سلطنت و ناصرالدین میرزا عموی او را به مقام ولایت عهدی برساند، ولی سردار سپه از نقشه او اطلاع یافت و نقشه اش عملی نشد.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۹ آبان، مذاکرات درباره تغییر سلطنت از خاندان قاجاریه مورد مذاکره بود که مدرّس طرح این مسأله را به علت استعفای رئیس مجلس غیرقانونی دانست.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۹ آبان، چون ماده واحده عزل قاجاریه مطرح شد، مدرّس اجازه صحبت نیافت مذاکرات را غیرقانونی اعلام کند و از مجلس بیرون رفت.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۲۱ آبان، مدرّس به علت بیماری از کمیسیون بودجه استعفا کرد و ملک الشعراء بهار نیز به دنبال مدرّس از کمیسیون معارف استعفا کرد.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۲۸ آبان، درباره لایحه مالیات بحث شد و مدرّس سخنانی مفصل ایراد کرد.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ آذرماه، مدرّس در هفت جلسه مجلس پیشنهادهایی داد و خطابه ایراد کرد و راجع به حوادث مدینه و حمله وهابیه بتفصیل سخن گفت. و در ۱۷ آذر از بین نمایندگان فقط مدرّس در مجلس حاضر نشد.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۲۴ آذر، سوگند رضاخان در مجلس.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۲۰ دی، درباره اصلاحات آستانه حضرت رضا علیه السلام بحث شد. مدرّس پیشنهادی داد و همچنین مذاکراتی درباره گردآوری لغات فارسی مطرح شد که مدرّس در اینجا نیز پیشنهادی دیگر داد.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ بهمن، در شش جلسه مجلس که مسائل گوناگونی مطرح بود، پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۴ ۲۶ بهمن، دیدار مدرّس با رضا شاه در منزل شخصی وی.
- ۱۳۴۴/ق/۱۳۰۵ مدرّس به نمایندگی دوره ششم از تهران انتخاب شد.

- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۵ ۱۹ تیر، انتشار مصاحبه مدرس درباره کابینه، وزارتخانه‌ها، نیازهای کشور، کشاورزی، بانک.
- ۱۳۴۴/ق ۱۳۰۵ ۱۹ تیر، مجلس ششم، انتخاب مدرّس به ریاست سنی مجلس و ریاست شعبه پنجم مجلس انتخاب شد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۲۳ تیر، تصدیق و تأیید نمایندگی مدرس در دوره ششم توسط اعضای انجمن نظارت مرکزی انتخابات تهران و توابع.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۲۵ تیر، شعبه اول مجلس درستی نمایندگی مدرس را تأیید کرد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۲۲ و ۲۵ مرداد، با اعتبارنامه برخی از نمایندگان دوره ششم به جهت دخالت عوامل رضاخان به‌ویژه نظامیان مخالفت کرد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ به‌دستور مدرس مجمعی از علما تشکیل شد تا تفسیر جامعی از قرآن کریم برای تدریس در حوزه تنظیم کنند.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۹ شهریور، رأی اعتماد مدرس به نخست وزیری مستوفی الممالک.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۳۱ شهریور، انتخاب مدرس به سمت عضو هیأت رئیسه مجلس و پذیرفتن آن به علت بیماری و جایگزینی خطیبی به جای او.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۲۹ شهریور، سخنان مدرس در مجلس درباره فروغی و وثوق الدوله.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ مهر، ارائه چند پیشنهاد و ایراد سخنانی در سه جلسه مجلس.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۲۸ مهر، مدرس با ۷۳ رأی به عضویت کمیسیون عدلیه برگزیده شد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۱، ۳، ۵ و ۱۰ آبان، مدرس درباره دلایل مهاجرت ایرانیان به خارج از کشور مؤسسه رهنی، اقتصاد کشور و سانسور، وزارت معارف و استقراض مطالبی بیان کرد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۷ آبان، ترور نافرجام مدرس به‌دست ایادی رضاخان در پشت مدرسه سپهسالار.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۷ آبان، حضور امام جمعه خویی و ملک الشعرای بهار در بیمارستان و انتقال مدرس از بیمارستان نظمیه به بیمارستان احمدی.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۸ آبان، روزنامه ایران ضمن مصاحبه‌ای با مدرس، خبر ترور او را به تفصیل درج کرد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۸ آبان، تلگراف رضاشاه از مازندران به مدرس و پاسخ تعریض‌گونه مدرس.

- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۸، ۱۰ و ۱۲ آبان، موضوع ترور مدرّس در چند جلسه مجلس طرح و در دستگیری عوامل ترور درخواست شد، ولی دولت در این باره اقدامی نکرد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۱۱ دی، مدرّس پس از حدود دو ماه که به علت ترور در بیمارستان و خانه بستری بود، در این روز در مجلس حضور یافت و سخنانی ایراد کرد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۱۸ دی، درباره فروش خالصه جات و وزارت مالیه و... گفتگو شد و مدرّس پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۲۷ بهمن، خطابه ای ایراد کرد که سبب شد نمایندگان مجلس درباره اش به بحث بپردازند.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۴ و ۱۱ اسفند، مدرّس درباره راه آهن، اقتصاد کشور و شیوع مشروبات الکلی پیشنهادهایی داد و سخنانی ایراد کرد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۵ ۱۴، ۲۳ و ۲۶ اسفند، درباره مسائل گوناگون پیشنهادهایی ارائه کرد و حضور وزیر جنگ در مجلس را درخواست کرد.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۶ فروردین، شرکت فعال مدرّس در جلسات مجلس و ارائه پیشنهادها و ایراد هفت سخنرانی.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۶ اردیبهشت، ارائه پیشنهادهایی در نه جلسه.
- ۱۳۴۵/ق ۱۳۰۶ خرداد، حضور فعال در جلسات مجلس و ارائه پیشنهاد در هشت جلسه.
- ۱۳۴۶/ق ۱۳۰۶ تیر، نطق و دادن پیشنهاد در چند جلسه مجلس و درخواست ملاحظه صورت امتیازنامه داری.
- ۱۳۴۶/ق ۱۳۰۶ مرداد، دادن چند پیشنهاد و ایراد سه نطق کوتاه و مفصل در سه جلسه مجلس.
- ۱۳۴۶/ق ۱۳۰۶ شهریور، دادن چند پیشنهاد درباره مسائل مطروح شده درشش جلسه مجلس.
- ۱۳۴۶/ق ۱۳۰۶ مهر، ایراد سه نطق در سه جلسه مجلس.
- ۱۳۴۶/ق ۱۳۰۶ ۸ آبان، بنابه درخواست مدیر روزنامه اطلاعات شرح حالی مختصر از زندگانی خود را برای درج در آن روزنامه ارسال کرد که در شماره ۳۴۶ چاپ شد.
- ۱۳۴۶/ق ۱۳۰۶ آبان، دادن چند پیشنهاد و ایراد سخنانی در سه جلسه مجلس.
- ۱۳۴۶/ق ۱۳۰۶ آبان، نهضت حاج آقا نورالله علیه رضاخان و دعوت از مدرّس.
- ۱۳۴۶/ق ۱۳۰۶ آذر، چند پیشنهاد و خطابه در سه جلسه مجلس.

- ۱۳۰۶/ق ۱۳۴۶ دی، چند پیشنهاد و خطابه در هشت جلسه مجلس.
- ۱۳۰۶/ق ۱۳۴۶ ۵ دی، مجلس تشکیل و به علت شهادت حاج آقانورالله و مرگ ناصرالملک بلافاصله تعطیل شد.
- ۱۳۰۶/ق ۱۳۴۶ بهمن، پیشنهادها و ایراد هشت نطق در هشت جلسه مجلس.
- ۱۳۰۶/ق ۱۳۴۶ اسفند، پیشنهادها و ایراد نطق در هفت جلسه مجلس.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۶ فروردین، شرکت مدرس در جلسات مجلس و ایراد چند نطق و دادن چند پیشنهاد.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۶ اول اردیبهشت، انتخاب مدرس به ریاست کمیسیون عدلیه.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۶ ۱۳ و ۱۸ اردیبهشت، مدرس در مجلس درباره تعرفه گمرگی، قانون مدنی و عدلیه و... سخنانی ایراد کرد.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۶ ۶ خرداد، خطابه مفصل مدرس در جلسه ۲۴۸ مجلس.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۷ تیر، در چهار جلسه مجلس راجع به لایحه انحصار تریاک و قوانین مالیه و سجل احوال پیشنهادهایی داد.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۷ ۲ و ۱۱ مرداد، مدرس درباره ارزاق اهالی جنوب کمیسیون محاسبات و بودجه مجلس و برگزاری مجلس روضه در مجلس شورای ملی سخنانی ایراد کرد.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۷ ۲۱ مرداد، آخرین نطق مدرس در دوره ششم مجلس شورای ملی راجع به لایحه احشام و اغنام بود که در نقد برخی از مجلسیان گفت: در این دوره یک گام برای مردم برنداشته‌اید.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۷ مدرس در دوره هفتم نیز نامزد نمایندگی مجلس شد، ولی از رأی دادن به او جلوگیری شد و رأیهایی که به او داده شده بود، خوانده نشد.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۷ تهدید و تطمیع مدرس از جمله پیشنهاد تولیت آستان قدس رضوی از سوی مأمور رضاخان و نپذیرفتن او.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۷ ۱۶ مهر، دستگیری و تبعید مدرس به خواف.
- ۱۳۰۷/ق ۱۳۴۷ از اوایل اسفند سخت‌گیری بر مدرس شدت می‌یابد.
- ۱۳۰۸/ق ۱۳۴۷ اوایل خرداد، آمدن مأمور جدیدی به نام میرزا محمود کلانتری به جای عباسقلی خان دیهیم.

- ۱۳۴۸/ق ۱۳۰۸ احتمالاً مرداد، آمدن مأمور جدیدی به نام میرزا علی اصغر خان
ابریشمیان به جای میرزا علی نقی طاهری
- ۱۳۴۸/ق ۱۳۰۸ تغییر دوباره یکی از مأموران محل حبس که ناصرقلی خان جوانشیری
به جای میزا محمود کلانتری آمد.
- ۱۳۴۸/ق ۱۳۰۸ ناصرقلی خان و تقاضای درس درباب عرفان و معقول که مورد پذیرش
مدرس واقع شد.
- ۱۳۴۸/ق ۱۳۰۸ ۲۸ آذر، شروع تألیف درس پنجم از دفتر نخست گنجینه خوف.
- ۱۳۴۸/ق ۱۳۰۸ ۲۰ بهمن، آغاز تألیف قسمت دوم گنجینه خوف.
- ۱۳۴۸/ق ۱۳۰۸ بهمن و اسفند، خاتمه قسمت دوم.
- ۱۳۴۸/ق ۱۳۰۸ ۱۵ اسفند، شروع تألیف دفتر دوم از قسمت سوم.
- ۱۳۴۸/ق ۱۳۰۸ ۱۹ اسفند، دریافت نامه ای از همسر درباره وضع خود.
- ۱۳۴۹/ق ۱۳۰۹ دریافت نخستین نامه از فرزندش، سید عبدالباقی در تیرماه ۱۳۰۹ برابر
۲ صفر ۱۳۴۹ و پاسخ مدرّس به وی در ۳ صفر ۱۳۴۹.
- ۱۳۴۹/ق ۱۳۰۹ ۱۴ مرداد، خاتمه یافتن تألیف دفتر سوم از قسمت سوم.
- ۱۳۴۹/ق ۱۳۰۹ ۱۶ آذر برابر با ۱۷ جمادی الآخرة ۱۳۴۹، دریافت نامه از فرزندش، سید
اسماعیل، و پاسخ مدرّس به او.
- ۱۳۴۹/ق ۱۳۰۹ رسیدن دومین نامه سید اسماعیل به مدرّس در نیمه شعبان و پاسخ مدرّس به وی
در ۲۱ دی برابر با ۲۱ شعبان.
- ۱۳۴۹/ق ۱۳۱۰ فروردین، رسیدن دومین نامه سید عبدالباقی به مدرّس در ۳ ذی حجه و
پاسخ مدرّس به وی در ۲۷ ذی حجه ۱۳۴۹.
- ۱۳۵۰/ق ۱۳۱۰ رسیدن سومین نامه سید عبدالباقی به مدرّس در ۸ صفر و پاسخ مدرّس
به وی در ۱۰ ربیع الأول ۱۳۵۰.
- ۱۳۵۲/ق ۱۳۱۰ رسیدن نامه های دختران مدرّس به وی در حدود ۲۰ صفر ۱۳۵۲.
- ۱۳۵۲/ق ۱۳۱۰ رسید چهارمین نامه سید عبدالباقی به مدرّس در اواخر ماه صفر ۱۳۵۲، و
پاسخ مدرّس به وی در ۲۸ ربیع الأول ۱۳۵۲.

- ۱۳۵۳/ق ۱۳۱۰ پنجمین نامه سید عبدالباقی به مدرّس در ۴ ذی قعدة ۱۳۵۲ و پاسخ مدرّس به وی در ۲۶ ذی قعدة ۱۳۵۲.
- ۱۳۵۳/ق ۱۳۱۱ ششمین نامه سید عبدالباقی به مدرّس در ۲۵/ج ۵۳ و پاسخ مدرّس به وی در ۱۴/ج ۵۳.
- ۱۳۵۳/ق ۱۳۱۲ سفر سید عبدالباقی، فرزند مدرّس، به خوف و دیدار با پدر در محل حبس.
- ۱۳۵۳/ق ۱۳۱۴ ۲۴ فروردین، شدّت عمل و سختی در حقّ مدرّس^۱.
- ۱۳۵۳/ق / هفتمین نامه سید عبدالباقی به مدرّس در ۱۷ ماه رمضان ۱۳۵۳، و پاسخ مدرّس به وی در ۱۹ شوال ۱۳۵۳.
- ۱۳۵۳/ق / نامه مدرّس به سید عبدالباقی در ذی قعدة ۱۳۵۳.
- ۱۳۵۶/ق ۱۳۱۶ ۲۲ مهر، مأموران اعزامی از تهران مدرّس را از خوف به کاشمر بردند.
- ۱۳۵۶/ق ۱۳۱۶ به رئیس شهربانی کاشمر، رسدبان اقتداری، دستور کشتن مدرّس را دادند، ولی او از این کار خودداری کرد و به همدان منتقل و در آنجا مسموم شد.
- ۱۳۵۶/ق ۱۳۱۶ عصر نهم آذر برابر با ۲۶ ماه رمضان، ورود قاتلان مدرّس به اقامتگاه وی در کاشمر.
- ۱۳۵۶/ق ۱۳۱۶ شب دهم آذر برابر با شب ۲۷ ماه رمضان ۱۳۵۶، عوامل رضاخان مدرّس را به شهادت رساندند و او را شبانه دفن کردند.
- ۱۳۱۶ش پس از شهادت مدرّس مجلسی غیر رسمی از سوی روحانیت کاشمر برای مدرّس برگزار شد.
- ۱۳۱۶ش ۲۳ آذر ماه، مأمورین قتل مدرّس به موجب چک شماره ۸۲۹۸، مبلغ ۱۵۰۰ ریال از محل مخفی شهربانی تهران پاداش دریافت کردند.
- ۱۳۲۰ش پس از سقوط رضا شاه برای نخستین بار در یکشنبه ۲۷ مهر شیخ الاسلام ملایری، نام مدرّس را بر زبان آورد.
- ۱۳۲۱ش ۳ مرداد، محاکمه قاتلان مدرّس به دستور دکتر جلال عبده، دادستان وقت دیوان عالی کیفر، آغاز شد.
- ۱۳۲۱ش ۵ شهریور، روز پنجشنبه محاکمه قاتلان مدرّس خاتمه یافت.

۱. یادداشت‌هایی از زندگی باقر کاظمی، ج ۳، ص ۵۴۳. کاظمی در حوادث ۱۳۱۴/۱/۱۴ ش می‌نویسد: «نسبت به سید حسن مدرّس که چندی قبل او را به خوف در خراسان تبعید نمودند و در کاروانسرای متروک پراز مار و عقرب و حشرات ... جای داده‌اند شدّت عمل و سختی به خرج دادند».

- ۱۳۲۱ ش ۲۶ شهریور، رای دادگاه به شرح زیر صادر شد: سرهنگ وقار و مستوفیان و خلج از اتهامات منتسبه تبرئه شدند. رکن الدین مختاری به ۸ سال و جهانسوزی به ۵ سال حبس با اعمال شاقه محکوم شدند. اما پس از مدت کوتاهی بخشوده شدند و با پاداشی زیاد به اروپا رفتند.
- ۱۳۲۲ ش ملک الشعراء بهار، خواجه نوری و دیگران به نگارش مقالاتی در شرح زندگی و مبارزات مدرس پرداختند. نویسندگان و محققان بسیاری در همان زمان اشتباهات خواجه نوری را نقد و رد کردند.
- ۱۳۲۵ ش علاقه‌مندان به مدرس، زمینهای اطراف مزار او را برای توسعه مزار آن بزرگوار خریداری کردند.
- ۱۳۲۸ ش در دوره پانزدهم مجلس شورای ملی، عباس اسکندری و مکی از مدرس یاد کردند.
- ۱۳۳۰ ش ۵ آذر، روز شنبه آشتیانی‌زاده، نماینده مجلس، ضمن خطابه‌ای در مجلس از مدرس یاد کرد.
- ۱۳۳۰ ش کلویی در تهران به نام شهید مدرس نام‌گذاری و افتتاح شد. ریاست افتخاری کلوپ یادشده با دکتر سید عبدالباقی، فرزند مدرس، بود. در این کلوپ مجسمه نیم‌تنه‌ای از مدرس نصب شد.
- ۱۳۳۰ ش خیابان جلو مجلس شورای ملی بنا به تقاضای شهردار تهران به نام خیابان مدرس نام‌گذاری شد.
- ۱۳۳۰ ش در اواخر آبان ماه آیه‌الله کاشانی از مجلس خواست مجلس یادبود مدرس در تهران، اصفهان و شهرضا، محل تولد مدرس، برگزار شود.
- ۱۳۳۰ ش آیه‌الله سید ابوالقاسم کاشانی با انتشار اطلاعیه‌ای مجلس بزرگداشتی برای مدرس در محل تدریس ایشان یعنی در مدرسه سپهسالار (شهید مطهری) برگزار کرد.
- ۱۳۳۰ ش در دوره شانزدهم مجلس در یکی از جلسات مجلس یادی از مدرس به میان آمد.

- ۱۳۳۲ش در پانزدهمین سال شهادت مدرس مدیر روزنامه قانون که در در روزگار مدرس روزنامه اش زبان مدرس بود، ویژه نامه ای منتشر ساخت.
- ۱۳۵۷ش با پیروزی انقلاب اسلامی یاد و نام مدرس به صورت گسترده مطرح شد که در متن کتاب بدان اشاره رفته است.
- ۱۳۶۳ش ۲۸ شهریور، امام خمینی رحمته الله علیه دستور تعمیر و بازسازی مزار مدرس را به تولیت آستان قدس رضوی داد.
- ۱۳۶۵ش برگزاری همایش و بزرگداشت پنجاهمین سالگرد شهادت مدرس در اصفهان به همت جهاد دانشگاهی اصفهان.
- ۱۳۷۱ش به مناسبت بزرگداشت سال روز شهادت مدرس مراسمی با حضور رئیس جمهور هاشمی رفسنجانی و رئیس مجلس، ناطق نوری، و عده ای از مسؤولان کشور با نام «مدرس و تحولات تاریخ معاصر ایران» برپا شد.
- ۱۳۷۲ش در تیرماه مجلس شورای اسلامی طی ماده واحده ای سالروز شهادت مدرس را به عنوان روز مجلس به تصویب رساند.
- ۱۳۷۲ش آذر، افتتاح نمایشگاه مجلس و مدرس به توصیه مجلس و به همت مؤسسه پژوهش و مطالعات فرهنگی بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی.
- ۱۳۷۴ش ۸ و ۹ آذر، برگزاری سمینار «مدرس و تحولات سیاسی تاریخ معاصر ایران» در ساختمان شماره ۲ مجلس شورای اسلامی